

7.4.97

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

Utkjent
GLT
25.3.97
p. 12:
2 NTO
meld:
T. Popper
for å gi meg
tilf. som
f. skole i
Varden

LEVER

leserbrev:
3.4.
5.4.
7.4. (2)

11336

Alle innlegg som sendes redaksjonen, må være undertegnet med fullt navn og adresse. I visse tilfelle godtas at brev trykkes i avisen med merke eller psevdonym, men fullt navn skal likevel oppgis. Skriv kort! Redaksjonen forbeholder seg retten til å korte ned lange innlegg.

Samvirkeleg i Gudbrandsdalen

Viser til reportasje i GLT 25.03. fra årsmøtet i Lom Koop Handelsforening, og vil gjerne komme med noen kommentarer til punktet om storlag i Gudbrandsdalen.

Det er riktig at Lom Koop og andre lag i Gudbrandsdalen har god økonomi og stor egenkapital. Ser vi på driftsresultatene er ikke situasjonen så lys. De aller fleste lag sliter med svært høye driftskostnader, og ligger langt unna de mål som styret i NKL – altså medlemmenes toptillitsvalgte – setter for god butikkdrift, og for at Samvirkelegene kan være med i kampen om handelen i fremtiden. Det er nemlig dette det dreier seg om.

Som medlemsvalgt til styret i

Rå hevsn???

Det er nesten slik at en «føler» med fornærmede Johs. Myhren når han forteller om den dårlige behandlingen nazistene fikk i fangeleirene etter den annen verdenskrig. Tenk – å få en dom på 15 år og bli satt fri etter fem og trekvart års soning? Var det grunnet god oppførsel? (Det nevner du ingenting om). Du fikk jo offentlige stillinger? Hvorfor er det nå blitt aktuelt å skrive titt og ofte om så herlig det var under nazitida???

Ulateig har kommet med sin bok og nå truer du med å komme med et nytt «praktverk»? Kunne dere ikke ventet i 50 år? Da ville vel ikke noen av oss som husket noe fra krigsåra vært i live.

Vi gikk omkring og ventet på at freden skulle komme. Hørte dere noe om at alle nazister, torturister og angivere skulle sendes til Bjørnøya? Vi var mange som trodde på dette, og som ble skuffet – også når det gjaldt straffeutmålingen til nazistene ble vi skuffet. Vi ville hevne fornedrelsen. Daglig var det oppslag på stolper og tavler om at den som ikke gjorde slik de som styrte landet ville det skulle styres – ville bli skutt!

Var det psykisk eller fysisk terror?

Du skriver: At en bonde skar over pulsåren fordi at en politifullmektig fortalte at han ville miste gården? Det kan vel tenkes at bonden hadde andre grunner enn medlemsskapet å tenke over av egne handlinger, anger?

Det var jo ingen «søndagsskolevirksomhet» dere nazistene drev med. Du beklager at dere ikke fikk utlevert arbeidstøy, hanskjer og munnbind under straffearbeidet! Dere måtte grave likrester med bare hende-

ne. Jeg var også med på å plukke opp likrester under krigen med bare hendene. Det ble ikke utlevert arbeidstøy til oss heller. Det var etter ordre fra Deutsche Wehrmacht – med geværpipene rettet mot oss. At du slenger dritt mot vaktmannskapene i interneringsleirene forstår jeg – og godt er det at vi mennesker er ulike.

Jeg jobbet ved NSB under krigen. Først i Trondheim til mars -42, da flyttet jeg til Grong for å slippe den nære kontakten med å betjene tyskerne. Uheldigvis for meg, viste det seg at Grong var en transitstasjon for tyskere som skulle til og fra Østfronten. Det var inntil 30.000 tyskere samtidig der. Vi hadde opptil 11 lange transporttog samtidig på stasjonen. Jeg opplevde Henry Rinnans herjinger og fylkesfører Henrik Krogstads råstyring på nært hold. Det er ikke mulig for meg i dag å finne fram til hvor mange liv de hadde på samvittigheten. Deres sjofle arbeidsmåter, infiltrasjon i grupper som arbeidet for at landet vårt skulle bli fritt etter i de fleste tilfeller angiveri er nazister. De som ble tatt ble ikke behandlet med silkehan-

sker. Kostholdet og innkvarteringen var ikke noe luksuriøst i den tida heller, mange ble skutt på «lissom», ja mange ble også skutt på alvor!

Et meget stort antall gode nordmenn ble sendt til tyske fangeleire. De som kom hjem, reddet av de hvite bussene, ble kalt belsenfanger.

Jeg husker lensmannen på Grong, som var en stor, kraftig mann. Johs. Moe, ca. 190 på strømpelsten. Når han kom hjem veide han 38 kg. Han hadde sikkert ikke hatt noe

som har interesse av å se dette treet, kan finne det der, blant andre trær. Det har tittelen «Brevene til redaktørene med lesernes meninger.»

Ola Øverbø,
en hverdagsfilosof,
Lillehammer

Norske investeringer hos nabo'n

godt kosthold. Han ble funnet på en likhaug!

Har du som stolt nazist lest boka til Arvid Møller om Lillehammer og Arnulf Lund? Les avsnittene «På livet løs» og «I torturkammeret». Jeg hadde store problemer med å konsentrere meg om innholdet, men kanskje er jeg en «svekling»?

To tilleggskapitler, «Bestialsk» og «Fornedrelse», som ikke var blitt med i boka, fikk jeg av Arnulf senere. De omhandler behandlingen på Trararo av Stückmann, Såtvædt og deres medhjelpere. Stückmann kom bort til Arnulf og sa: «Du er en hard ung mann. Synd vi skal skyte deg, eller vil du bli sendt til Østfronten?»

«Jeg er ingen foræder», sa Arnulf. Dette var noe som nazistene også bør legge seg på minne!

La oss for all framtid være enige om å glemme nazismen – gjøre slik som brumuddølene – snu ryggen til dem.

Arnold Engen,
Lillehammer

brandsdalen slår sprekker – det er jo ikke kommet i gang! Det er greit at de lag som velger å stå alene i starten på et senere tidspunkt kan komme med, men dersom alle lagene velger den løsningen, blir det ikke noe Stor-samvirkeleg å komme med i. Hvordan vil da strukturen av samvirkeleg i Gudbrandsdalen være om noen år?

ennlig hilse.

Jørgen Dalane

førebyggjande tiltak i forståing med saueneinga. Men slik situasjonen no er, krevst det straks-tiltak, og ein kjem da ikkje utan-om uttak av skadedyr. Dette må nedfellast i den nye Rovdyrmeldinga som Stortinget snart skal behandle. Det må definerast eit skadenivå som utløyser uttak av rovdyr: Dersom tapet overstig tre gonger normaltapet (tap av andre årsaker enn rovdyr) i tre påfølgjande år i enkeltbuds-kap

egen lille haug å peke på alt EU gjør galt kan være morsomt nok, men det de gjør, former vår framtid, uavhengig av om vi liker det eller ikke.

Det at Norge ikke er med i denne «rikmannsklubben» (som enkelte liker å benevne EU som), stopper ikke deres utvikling, og med utvidelsene mot Øst-Europa spørs det om det ikke snart er bare en rikmannsklubb igjen i Europa.

→ GLT 25.3.97

Erven tid. SF-politiker, var: SV, ide politisk

Detta er
over med.
fanta til
av Gullstern
til Engen, 19.
GLT 5.4.
(1997)